

DODATEK ILUSTROWANY

HASŁO ŁÓDZKIE

Nr. 39

Niedziela, dnia 29-go września 1929 r.

Rok III

Pięć gwiazd srebrnego ekranu

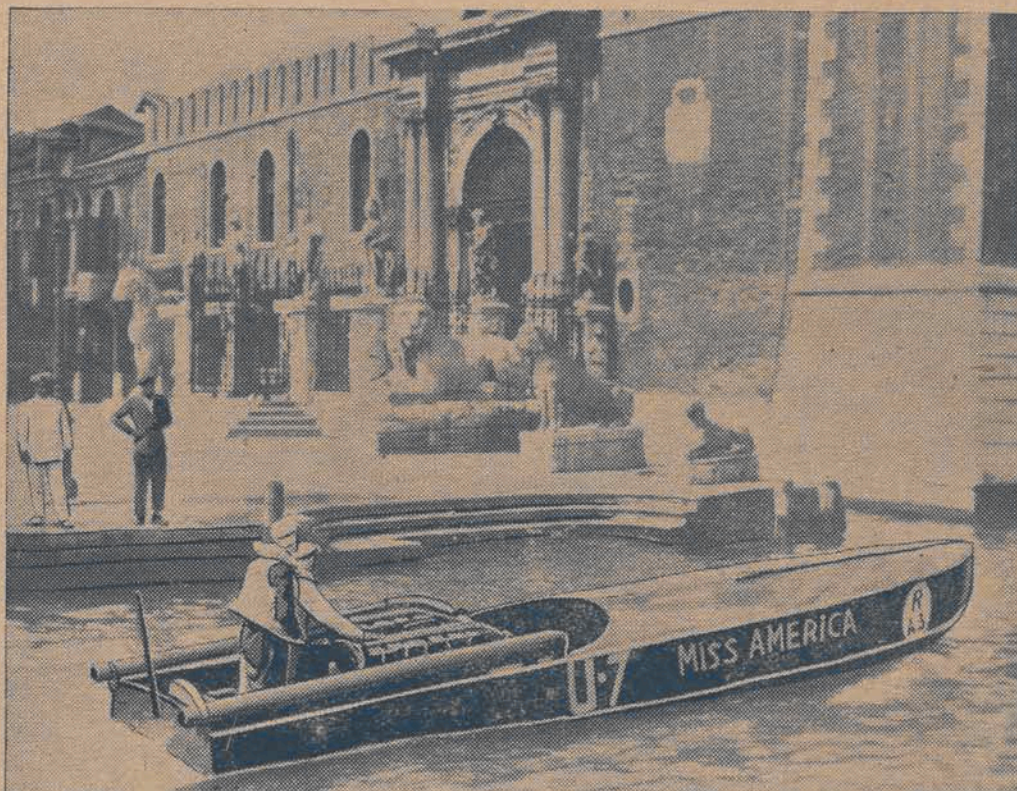
Mery Chesterton, Ruth Miller, Esther Ralston, Doriss Hill i Clara Bow, jako egzotyczne tancerki.

NANCY CARROLL najmłodsza gwiazda wytwórni „Paramount” w czterech pozach przed obiektywem.

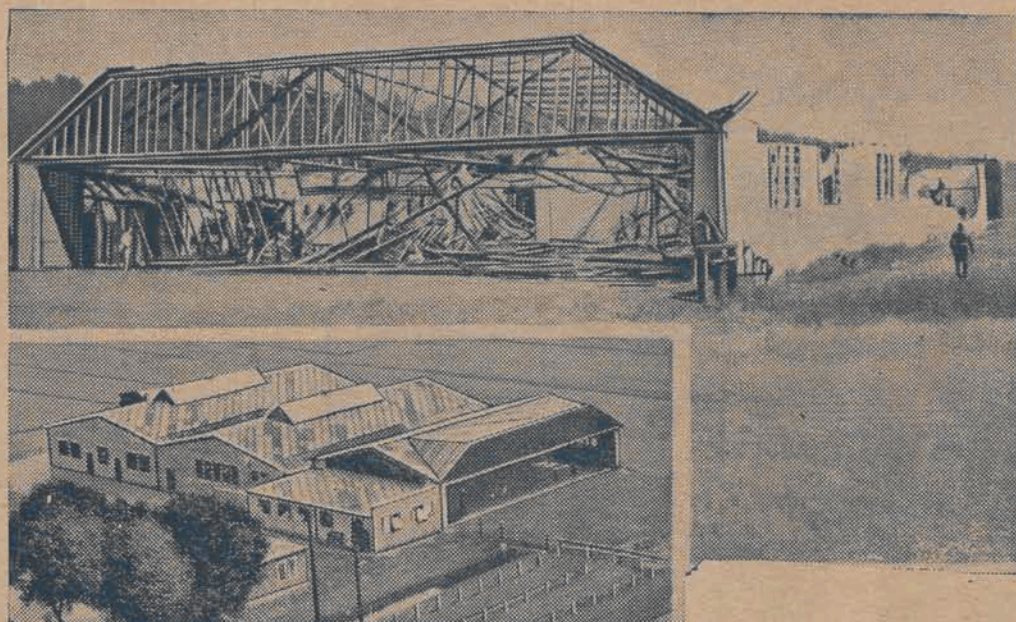

ZAWODY ŁODZI MOTOROWYCH W WENECJI.

Amerykańska łódź motorowa „Miss America“, która uległa katastrofie.

POŻAR FABRYKI SAMOLOTÓW.

W pobliżu Bremen padła pastwą ognia fabryka samolotów. Spłonęło 13 samolotów, będących na ukończeniu.

ZE SPORTU

Amerykańskie turnieje tenisowe dla dzieci gromadzą licznych zawodników. Na zdjęciu powyższym widzimy liczną grupę młodych miłośników tenisu.

Jazda na delfinie. Nauka pływania przy pomocy pływaka.

L. W.
w Łodzi

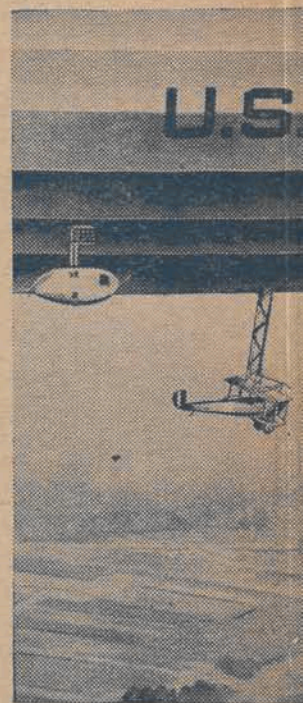
M. B.
1937

KATASTROFALNA SUSZA w EUROPIE ŚRODKOWEJ.

Widok Łaby pod Dreznem, która z powodu suszy jest obecnie zupełnie nieodpowiednią dla żeglugi.

KARKOŁOMNE
w POWIĘ

Przesiadanie z aeropl
sterowiec „Los

NOWY MODEL SAMOLOTU.

W tych dniach pod Berlinem demonstrowano przy udziale licznej publiczności próby lotu na samolocie bezsilnikowym.

WILLA NA DACHU DR

Na oryginalny pomysł
tor New Yorku. Wobec
budowę w centrum mia
bie willę na dachu

EWOLUCJE
ETRZU.

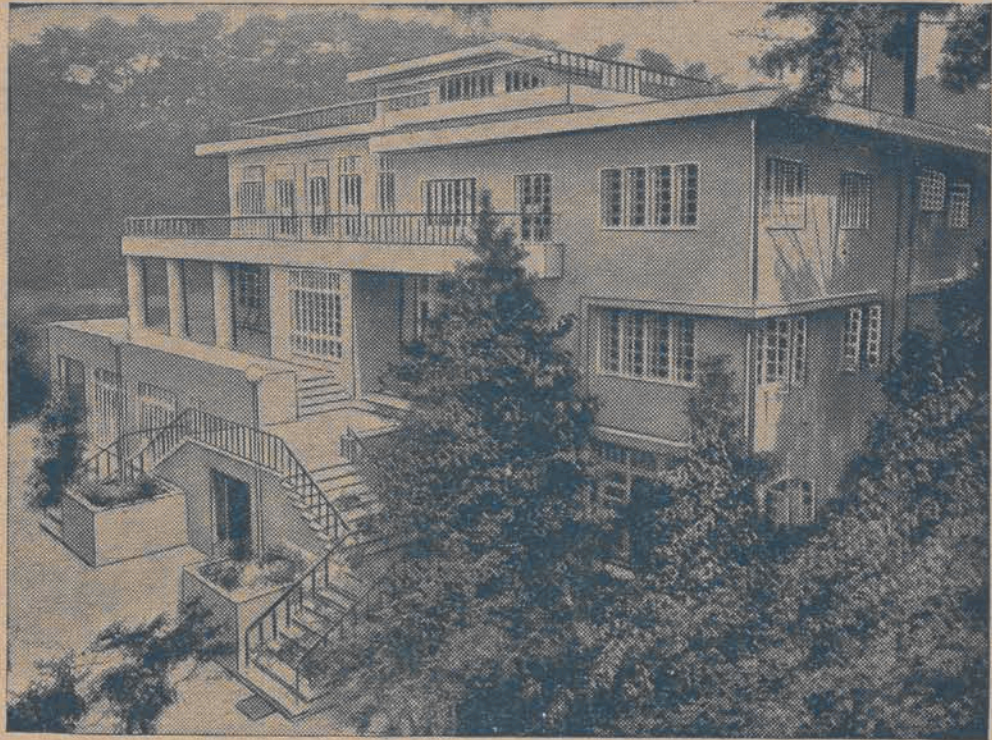
ymanu na olbrzymi
os Angeles”.

RAPACZA CHMUR.

ł wpadł b. guberni-
ec braku placę pod
sta wybudował so-
rapacza chmur.

Z KRAJU „KWITNĄCYCH WIŚNI”.

W Kioto w uroczym ustroniu wybudowali Japończycy piękny gmach przeznaczony dla uczonych, którzy tutaj po pracy znaleźć mogą wytchnienie.

FRANCUZI OPUSZCZAJĄ NADRENJĘ.

Oddział wojsk francuskich na ulicach Koblencji.

TUSZYN

ROZWÓJ MIASTA W DOBIE NIEPODLEGŁOŚCI

Odzyskanie niepodległości przez Polskę było punktem zwrotnym w życiu szeregu miasteczek prowincjonalnych.

Dawniejsza polityka władz zaborczych w byłej Kongresówce, jak również polityka okupantów nie pozwalały na racjonalne rozwijanie się tych mniejszych ośrodków, skupiających po kilka tysięcy ludności.

Miasta te w lwiej części nie stanowiły oddzielnych jednostek administracyjnych pod względem samorządowym, a połączone z szeregiem wsi tworzyły gminy.

Rok 1919 położył kres tej nieracjonalnej polityce.

Skrepowane ciasnymi ramami samorządu gminnego miasto te odetchnęły z ulgą, otrzymawszy własny samorząd i rozpoczęła się w ich życiu nowa era.

Zawrzała gorączkowa praca nad podniesieniem dobrobytu i kultury, praca dla dobra Państwa i społeczeństwa.

Do szeregu miasteczek, którym odzyskanie Niepodległości otworzyło lepszą, jaśniejszą przyszłość, rozrywając okowy, w które zakuła je administracyjna polityka władz zaborczych należy również i Tuszyn.

Tuszyn na miasto erygował w początkach XV wieku król Władysław Jagiełło i jako miasto Tuszyn przetrwał do roku 1872. Po roku 1872 za liczony został do rzędu osad i wliczony był w skład gminy Górki powiatu Łódzkiego.

Dnia 14 listopada 1923 r. decyzją Rady Ministrów przywrócono Tuszyn do rzędu miast. W dniu 1 czerwca 1924 r. administrację miasta objął tymczasowy zarząd. W tymże roku dnia 13-go lipca przeprowadzono wybory do Rady Miejskiej. 7 czerwca 1924 r. dokonano wyborów burmistrza, którym został p. Józef Domowicz, wiceburmistrzem p. Wojciech Michasiewicz, ławnikami pp. Feliks Zdzienicki i Szmul Sztern. Na sekretarza Magistratu zarzązowano p. Władysława Maślankiewicza.

10 lipca 1927 r. przeprowadzono wybory do nowej Rady Miejskiej, a 22 tegoż miesiąca dokonano wyboru członków Magistratu. Na burmistrza powołano powtórnie p. Józefa Domowicza, na wiceburmistrza p. Michasiewicza na ławników pp. Zdzienickiego i Szterna.

* * *

Tuszyn posiada następujące zakłady przemysłowe: Elektrownia, założona w r. 1920, która stanowi prywatną własność małż. Jakuba i Anny

Burmistrz
p. J. Domowicz.

Szymczak, Straż Pożarną, browar parowy, 2 młyny motorowe, rozlewnię wodek, 7 kl. szkołę powszechną, oddział Z. H. P., cechy rzemieślnicze, Urząd Poczto-Telegraficzny, Sąd Pokoju, Posterunek Policji Państwowej, Posterunek Skarbowy Akcyz i Monopoli Państwowych, Wąskotorową Kolejkę Dojazdową z Łodzi do Tuszyń, założoną w roku 1915.

Oto ważniejsze dane z prac dokonanych przez pierwszy Magistrat Tuszyń.

Wybrukowano część ulicy Łowickiej i całą Źródlaną. Źródło mineralne, które posiada Tuszyń o-

cembrowano cegłą i cementem. W sierpniu r. 1924 uregulowano sprawę podwodową t. j. zamieniono świadczenia w naturze na opłaty pieniężne. Uchwalono budżet na 1924 r. w sumie 19.208,21 groszy. Wybudowano parkan mурwany około skweru miejskiego. Urządzono targowicę miejską na 6-morgowym terenie i ogrodzono plotem. — Wydzierzawiono elektrownię od małż. Szymczak na okres 3-letni. W roku 1925 uchwalono budżet na sumę 75.416,10 gr. Dnia 31 grudnia 1924 roku postanowiono zapisać się na członka Związku Miast Polskich. — Wybudowano z funduszków miejskich rzeźnię i łaźnię miejską. Uchwalono budżet na rok 1926 na sumę 77.706 zł. Uzyskano zezwolenie od władz na urządzenie jarmarków co tydzień we wtorki. Uchwalono wybudować dom czynszowy, który też wykończono w r. 1929 i oddano do użytku. 6 lutego 1926 roku, dokonano poświęcenia i otwarcia nowowbudowanych budynków użyteczności publicznej, łaźni i rzeźni miejskiej. 17 kwietnia 1926 r. postanowiono zwrócić się do Elektrowni Łódzkiej o przyłączenie obszaru miasta do Łódzkiej sieci. Mosty drewniane postanowiono zamienić na betonowe. Wyremontowano 2 drogi: Tuszyn — Modlica i Tuszyn — Wielkopole. Uchwalono budżet na r. 1927/28 w samych administracyjnych wydatkach 72.933,20 gr. i przedsiębiorstwach komun. 30.585,00 gr. Zasadzono 20 hektarów lasu.

Władze miejskie powołane w roku 1927 postanowiły rozparcelować 250 morgów lasu miejskiego, celem u-

Magistrat m. Tuszyń.

rządzenia miasta pod nazwą Tuszyn —Las.

Uchwała ta została zatwierdzona przez Wydział Powiatowy i Urząd Wojewódzki w r. 1927. Założono Miejską Kasę Pożyczkowo-Oszczędnościową z siedzibą w Tuszynie. Dnia 1 października 1927 r. ulicę Sieradzką uchwalono przemianować na ul. Starosty Antoniego Remiszewskiego. — Założono orkiestrę miejską. Dnia 26 lutego 1928 roku urządzono uroczyste otwarcie miasta—lasu. Odno

śny akt erekcyjny spisano w obecności przedstawicieli władz państwowych i komunalnych. Uchwalono założyć księgi hipoteczne na nieruchomości miejskie. Nabyto nieruchomości Karola Hellwiga w Tuszynie przy ulicy Piotrkowskiej pod budowę 7-klasowej szkoły powszechnej za sumę 23.000 zł. — Uchwalono budżet na r. 1928/29 na sumę ogólną 185.836,74 gr. Założono chodniki z płyt cementowych. Nabyto za sumę 14.000 zł. nieruchomości Leopolda

i Felicji małż. Szczygielskich pod budowę domu czynszowego. Dnia 28 kwietnia 1928 roku postanowiono sprzedać działki w lesie miejskim na place. Tegoż dnia uchwalono statut zabudowy terenu leśnego pod nazwą Tuszyn — Las. Nadbudowano magistrat o jedno piętro. — Wykończono szkołę powszechną, która posiadać będzie 14 klas (7-klasowa podzielona na A i B). Oddano do użytku dom czynszowy dla 14 rodzin. W domu tym mieścić się będzie również sąd, poczta i t. d.

Najstarszym cechem zdaje się być w Tuszynie cech szewcki, bo już w r. 1729 spotyka się cechmistrza Antoniego Boska i podcehmistrza Łukasza Bielewicza.

Straż ogniową założono w r. 1884. Rozwiązał ją jednak naczelnik pow. łódzkiego. Po kilkunastu latach powołał ją do życia dr. Stanisław Skalski, liczy ona obecnie 100 czynnych członków. Ks. Feliks Barcerzak, proboszcz parafji Ostrowaź, założył w r. 1907 Kółko Rolnicze. W r. 1910 ks. Stefan Ryłski założył ochronę dla dzieci. Pierwszą wzmiankę o szkole w Tuszynie spotykamy już w r. 1586, była to szkoła parafjalna. Obecnie parafja ma 8 tysięcy dusz i miejscowym proboszczem jest ks. Józef Pełczyński. Liczba mieszkańców Tuszyńska stale się powiększa. Jeśli projekt pobudowania kolei szerokotorowej zostanie zatwierdzony oraz przyjdzie do skutku zamiar wybudowania kolei elektrycznej z Łodzi do Piotrkowa — Tuszyn niezawodnie bardzo się podniesie, zwłaszcza, że okolice jego nadają się na lotniska. Nadto jakżeśmy to już wspomnieli znajduje się w samym mieście źródło mineralne siarczano-żelazne.

Rada Miejska i członkowie Magistratu.

PRACA w SZKOŁACH ZAWODOWYCH.

W ubiegłym tygodniu nastąpiło otwarcie roku szkolnego w zawodowej szkole wieczorowej fryzjerów w Łodzi.

Na zdjęciu obok widzimy przedstawicieli władz, prasy i cechu fryzjerskiego, tudzież personel nauczycielski szkoły.

DZIAŁ ROZRYWEK UMYSŁOWYCH.

ROZWIĄZANIE ZADAŃ z DODATKU ILUSTROWANEGO Nr. 38.

LOGOGRYF.

Kochanowski — Treny — Psalmi.

SZARADA.

Mirjametr.

UKŁADANKA.

Aster, Uranja, Pomoc, Jodyna Udar.

BILETY WIZYTOWE.

Irlandja — Bruksela.

NAGRODY WYLOSOWALI.

I Zenon Petznicki — ul. Pomorska 115
2 bilety do „Palace”

II Adam Kacprzak — Ogrodowa 24
2 bilety do „Czary”.

III Anna Żytnicka — Zamenhofska 38
2 bilety do „Resursy”.

IV M. Mencil — Zgierz, Piłsudskiego 4.
1 książka.

ZADANIA DO NAGRODY.

LOGOGRYF.

(uł. Jotes)

Z podanych sylab ułożyć siedem wyrazów o podanym znaczeniu. Początkowe litery czytane zgóry na dół dadzą rozwiązanie.

Sylaby:

RJA — A — NA — LO — MI — PO —
CY — TA — O — TA — USZ — PO —
CJA — PO — NJA — DE — POL — A
— CJA — ZY — TE — LO.

ZNACZENIE WYRAZÓW. . . . .

- 1) Metal.
- 2) Bóg piękności.
- 3) Kino w Łodzi.
- 4) Podobieństwo.
- 5) Imię męskie.
- 6) Zaprzeczenie.
- 7) Impreza.

BILETY WIZYTOWE.

(uł. Jotes)

ROBERT LIGLAND.

AMY ROSTAR.

Na podanych wizytówkach poprzestawiać tak litery aby dały dwa nazwiska artystów filmowych — którzy obecnie czarują widza z ekranu jednego z kin w Łodzi

CIAWNRTWOEIPZ

z rozsypanych liter ułożyć nazwisko artysty filmowego.

Za rozwiązanie powyższych zadań redakcja „Hasła” przeznaczą książki i bilety do kin.

Nagrody są do odebrania we wtorek od 4—7 wiecz.